

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

JuHo Harkkolaasti M 100/500

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Rakennuskemikaali

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja	Kuivabetoni Jurvanen ja Havo Oy
Katuosoite	Nieriäntie 7
Postinumero ja -toimipaikka	54800 Savitaipale
Puh.	010 397 9600
Fax.	010 397 9609
Y-tunnus	0875978-3
Sähköposti	juho@juho-laastit.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Nimi, osoite ja numero**

HYKS / Myrkytystietokeskus, 00270 Helsinki, Puh. 09 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****2.1.1 Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 (CLP) mukainen luokitus**

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1, H318

STOT SE 3, H335

2.1.2 Direktiivin 67/548/ETY mukainen luokitus

Ärsyttävä; Xi; R37/38-41

2.1.3 Lisätietoja:

H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan : ks. KOHTA 16

2.2 Merkinnät**Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 (CLP) mukaiset merkinnät**

Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan

Varoitusmerkit

GHS05

GHS07

Huomiosana: Vaara**Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

Portland-sementti

Vaaralausekkeet

- H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa voimakkaasti silmiä.
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Turvalausekkeet:

- P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P261 Vältä pölyn hengittämistä.
P262 Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin.
P280 Käytä suojakäsineitä / silmiensuojainta / kasvonsuojainta
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P313 Hakeudu lääkäriin.

2.3**Muut vaarat**

Tuote reagoi veden tai kosteuden kanssa muodostaen alkalisen liuoksen, joka ärsyttää ihoa ja joutuessaan silmään vahingoittaa silmän sarveiskalvoa.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2****Seos****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS	65997-15-1
EINECS	266-043-4
Ainesosan nimi	Portland-sementti
Pitoisuus	10-20 %
Luokitus: 67/548/ETY	Ärsyttävä; Xi; R37/38-41
Luokitus: (EY) 1272/2008 (CLP)	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335

Lisätietoja:

H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan : ks. KOHTA 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1****Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****4.1.2****Hengitys**

Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Ärsytysoireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.3**Iho**

Pestävä ja huuhdeltava runsaalla vedellä. Ärsytysoireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.4**Roiskeet silmiin**

Huuhdeltava runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

- 4.1.5 Nieleminen**
Suu huuhdeltava vedellä, ei saa oksennuttaa. Otettava yhteys lääkäriin.
- 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**
Hengitettynä ärsyttää hengityselimiä.
Roiskeet ärsyttävät silmiä ja ihoa.
Vakavan silmävaurion vaara.
- 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
Hoito oireiden mukaan.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sammutusaineet**
- 5.1.1 Soveltuvat sammutusaineet**
Käytettävä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.
- 5.1.2 Soveltumattomat sammutusaineet**
Ei määritettävissä, mutta huomioitava sopivuus ympäristön suhteen.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Ei lisätietoja saatavilla.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Henkilökohtaiset suoja-toimet, suojarusteet ja menettelyt hätätilanteissa**
Ks. KOHTA 8
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Ei saa päästää viemäriin, pinta- eikä pohjaveteen.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet**
Ks. KOHTA 13
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Henkilökohtainen suojaus, ks. KOHTA 8.
Jätteiden käsittely, ks. KOHTA 13.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Vältettävä pölyäviä työtapoja. Käytettävä suojaruustusta.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Säilytettävä avaamattomissa alkuperäispakkauksissa ja varastoitava kosteudelta suojatussa tilassa.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Ei erityisohjeita

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat
Raja-arvot työpaikan ilmassa**

CAS-N:o	Aine	HTP-arvot
65997-15-1	Sementtipöly (Portland-sementti)	5 mg/m ³ (hengittävä pöly) 1 mg/m ³ (alveolijae)

HTP-arvot Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2014:2

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

On vältettävä pölyviä työtapoja. Jos pitoisuudet ylittävät raja-arvot, on käytettävä tarkoituksenmukaista hengityssuojaa.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Hengityssuojain, pitempiaikaisessa rasituksessa hengityssuojain P2.

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Suojakäsineet

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Suojavaatetus

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Kiinteä harmaa tai vaalea jauhe

9.1.2 Haju

hajuton

9.1.4 pH

≈12 (100g/l, vesisuspensio)

9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste

Ei määritelty

9.1.6 Kiehumispiste ja -alue

Ei määritelty

9.1.7 Leimahduspiste

Ei määritelty

9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

Tuote ei ole syttyvä.

9.1.10 Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja**9.1.10.1 Alempi räjähdysraja**

Ei määritelty

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja

Ei määritelty

9.1.11 Höyrynpaine

Ei määritelty

9.1.12 Höyryntiheys

Ei määritelty

- 9.1.13 Suhteellinen tiheys**
noin 1,4 – 1,6 kg/dm³
- 9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**
- 9.1.14.1 Vesiliukoisuus**
Liukenematon. Sekoittuva.
- 9.1.15 Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi**
Ei määritelty
- 9.1.16 Itsesyttymislämpötila**
Ei määritelty
- 9.1.17 Hajoamislämpötila**
Ei määritelty
- 9.1.18 Viskositeetti**
Ei määritelty
- 9.1.19 Räjähävyys**
Tuote ei ole räjähdysvaarallinen

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Reaktiivisuus**
Kovettuu stabiiliksi massaksi reaktiossa veden kanssa. Kovettunut massa ei ole reaktiivinen normaaleissa olosuhteissa.
- 10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa
- 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Ei ole tiedossa.
- 10.4 Vältettävä olosuhteet**
Suojattava kosteudelta.
- 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit**
Hapot, alumiini ja jauhemaiset kevytmetallit.
- 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Ei ole tiedossa.

11. TOKSIKOLOGISET TIEDOT

- 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- 11.1.2. Seokset**
- 11.1.2.1 Välitön myrkyllisyys**
LD50, LC50 tietoja ei saatavilla.
- 11.1.2.2&3 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden**
Hengitettynä ärsyttää hengityselimiä. Ärsyttää ihoa, sekä voimakkaasti silmiä. Vakavan silmävaurion vaara.
- 11.1.2.4 Herkistyminen**
Portland-sementin sisältämä Cr(VI) on pelkistetty herkistämättömään muotoon.
- 11.1.13. Muut tiedot**
Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin.
Saattaa pitkällisen vaikutuksen jälkeen aiheuttaa ihon kuivumista. Pöly voi aiheuttaa mekaanista ärsytystä. Ärsyttää hengityselimiä.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille
Ei luokitella myrkylliseksi
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
12.2.1 Biologinen hajoavuus
Ei ole luonnostaan biohajoava
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
Ei hajoa
- 12.3 Biokertyvyys**
-
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Ei kulkeudu
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Ei sovellu epäorgaanisille aineille
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Ei saa päästää viemäriin, pinta- tai pohjaveteen.
- 12.7 Lisätiedot**
-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Ennen kovettumista massaa voidaan pestä tai huuhdella pois vedellä. Kovettunut materiaali voidaan poistaa mekaanisesti ja viedä jätteiden käsittelypisteeseen.

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero**
-
- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**
-
- 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**
-
- 14.4 Pakkausryhmä**
-
- 14.5 Ympäristövaarat**
-
- 14.6 Erityiset varotoimenpiteet käyttäjälle**
-
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**
-

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1** Tiettyä ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai – lainsäädäntö
1907/2006/EY, liite XVII, Rajoitusehdot 47.Sementti
- 15.2** Kemikaaliturvallisuusarviointi
-

16. MUUT TIEDOT

- 16.1** **Lyhenteet**
CAS	Chemical Abstracts Service
CLP	Classification, Labelling and Packaging (Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta)
EINECS:	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ETY	Euroopan talousyhteisö
EY	Euroopan yhteisö
Eye Dam. 1	Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 1
GHS	Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
HTP-arvot	Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet-arvot (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2014:2)
IBC	International Bulk Container
LC50	Lethal concentration, 50 percent
LD50	Lethal dose, 50 percent
PBT	persistent, bioaccumulative and toxic
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (Asetus (EY) N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista)
Skin Irrit. 2	Skin corrosion/irritation, Hazard Category 2
STOT SE 3	Specific target organ toxicity – Single exposure, Hazard Category 3
vPvB	very persistent and very bioaccumulative
- 16.2** **Luettelo R- ja vaaralausekkeista**
R37/38-41	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa. Vakavan silmävaurion vaara.
H315	Ärsyttää ihoa.
H318	Vaurioittaa voimakkaasti silmiä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
- 16.3** **Käyttöturvallisuustiedotteen julkaisija**
Kuivabetoni Jurvanen ja Havo Oy
Nieriäntie 7
54800 Savitaipale
Yhteystiedot:
Puh. 010 397 9600